

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ TRIBUNÁLU (prvního senátu)

14. prosince 2017*

„Žaloba na neplatnost – Vnitřní trh se zemním plynem – Směrnice 2009/73/ES – Rozhodnutí Komise o změně podmínek pro vynětí pravidel provozování plynovodu OPAL týkajících se přístupu třetích osob a regulace sazeb z působnosti unijních předpisů – Neexistence bezprostředního dotčení – Nepřípustnost“

Ve věci T-849/16,

PGNiG Supply & Trading GmbH, se sídlem v Mnichově (Německo), zastoupená M. Jezewskim, advokátem,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené O. Beynet a K. Herrmann, jako zmocněnkyněmi,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na základě článku 263 SFEU znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2016) 6950 final ze dne 28. října 2016 o přezkumu výjimky z požadavků na přístup třetích osob a regulaci sazeb udělené pro plynovod OPAL na základě směrnice 2003/55/ES,

TRIBUNÁL (první senát),

ve složení I. Pelikánová (zpravodajka), předsedkyně, P. Nihoul a J. Svenningsen, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

* Jednací jazyk: polština.

Usnesení

Právní rámec

- 1 Článek 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. 2009, L 211, s. 94), stanoví:

„1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení, zařízením LNG a skladovacím zařízením, mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z článků 9, 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 za těchto podmínek:

- a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;
- b) úroveň rizika spojeného s investicí musí být taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;
- c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právníckou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;
- d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky; a
- e) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem nebo účinnému fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena.

[...]

3. [Národní r]egulační orgán [...] může v jednotlivých případech rozhodnout o výjimkách uvedených v odstavcích 1 a 2.

[...]

6. Výjimka se může vztahovat k celé kapacitě nebo části kapacity nové infrastruktury nebo stávající infrastruktury s významně zvýšenou kapacitou.

Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře. Při rozhodování o těchto podmínkách se zejména zohlední dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

[...]

8. Regulační orgán předá Komisi kopii každé žádosti o výjimku neprodleně po jejím obdržení. Příslušný orgán Komisi neprodleně oznámí rozhodnutí společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout podložené rozhodnutí. Tyto informace obsahují zejména

- a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil nebo zamítl výjimku, spolu s odkazem na přesný právní základ, na němž se toto rozhodnutí zakládá [spolu s odkazem na odstavec 1 a jeho příslušné písmeno či písmena, na nichž se toto rozhodnutí zakládá], včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

- b) vypracovanou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem;
- c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;
- d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení; a
- e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

9. Ve lhůtě dvou měsíců ode dne obdržení [ode dne následujícího po obdržení] oznámení může Komise přijmout rozhodnutí ukládající regulačnímu orgánu, aby rozhodnutí o udělení výjimky změnil nebo zrušil. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůta může být rovněž prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu.

[...]

Regulační orgán do jednoho měsíce splní rozhodnutí Komise o změně nebo zrušení rozhodnutí o výjimce a uvědomí o tom Komisi.

[...]“

- 2 Ustanovení § 28a odst. 1 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz – EnWG) (německý zákon o zásobování elektrickou energií a plynem) ze dne 7. července 2005 (BGBl. 2005 I, s. 1970, 3621, dále jen „EnWG“), ve znění použitelném na skutkový stav v projednávané věci, umožňuje agentuře Bundesnetzagentur (BNetzA, spolková agentura pro sítě, Německo) mimo jiné vyjmout propojovací vedení mezi Spolkovou republikou Německo a jinými státy z ustanovení o přístupu třetích osob. Podmínky pro použití § 28a EnWG věcně odpovídají podmínkám čl. 36 odst. 1 směrnice 2009/73.

Skutečnosti předcházející sporu

- 3 Rozhodnutím C(2009) 4694 ze dne 12. června 2009 požádala Komise Evropských společenství agenturu BNetzA na základě článku 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 98/30/ES (Úř. věst. 2003, L 176, s. 57; Zvl. vyd. 12/02, s. 230), aby změnila své rozhodnutí ze dne 25. února 2009, kterým se přepravní kapacity v rámci projektu plynovodu Ostseepipeline-Anbindungsleitung (OPAL) – který je úsekem plynovodu Nord Stream 1 vedeným po souši na východní straně, jehož vstupní bod se nachází v blízkosti obce Lubmin nedaleko Greifswaldu v Německu a výstupní bod v obci Brandov v České republice – vylučují z působnosti pravidel pro přístup třetích osob stanovených v článku 18 uvedené směrnice a sazebních pravidel upravených v jejím čl. 25 odst. 2 až 4.
- 4 Rozhodnutí C(2009) 4694 stanovilo následující podmínky:
 - „a) Aniž je dotčeno pravidlo obsažené v písm. b), podnik v dominantním postavení na jednom či několika předcházejících či navazujících velkých trzích se zemním plynem pokrývajících Českou republiku je oprávněn rezervovat si v průběhu jednoho roku nejvýše 50 % přepravní kapacity plynovodu OPAL na českých hranicích. Rezervace podniků patřících do téže skupiny, jako je

Gazprom a Wingas, budou posuzovány společně. Rezervace podniků v dominantním postavení nebo skupin podniků v dominantním postavení, které uzavřely významné dlouhodobé smlouvy o dodávkách plynu, budou posuzovány souhrnně [...]

- b) Dotyčný podnik je oprávněn překročit 50% kapacitní limit, uvolní-li trhu na základě otevřeného, transparentního a nediskriminačního řízení („program poskytování plynu“) plyn v objemu 3 miliard m³ z plynovodu OPAL. Společnost provozující plynovod nebo podnik, který je povinen realizovat program, musí zajistit dostupnost odpovídajících přepravních kapacit a volný výběr výstupního bodu („program poskytování kapacit“). Podoba programů „poskytování plynu“ a „poskytování kapacit“ podléhá schválení agenturou BNetzA.“
- 5 Dne 7. července 2009 změnila agentura BNetzA své rozhodnutí ze dne 25. února 2009 tak, že ho přizpůsobila výše uvedeným podmínkám stanoveným v rozhodnutí C(2009) 4694. BNetzA udělila výjimku z pravidel na dobu 22 let.
- 6 Plynovod OPAL byl uveden do provozu dne 13. července 2011 a jeho roční kapacita činí přibližně 36,5 miliardy m³. Na základě rozhodnutí C(2009) 4694 a rozhodnutí BNetzA ze dne 25. února 2009, ve znění jejího rozhodnutí ze dne 7. července 2009, byly kapacity plynovodu OPAL zcela vyňaty z působnosti pravidel o regulovaném přístupu třetích osob a sazebních pravidel na základě směrnice 2003/55.
- 7 Dosavadní technické řešení umožňuje dodávky zemního plynu ve vstupním bodě plynovodu u Greifswaldu pouze z plynovodu Nord Stream 1, který užívá skupina Gazprom pro přepravu plynu z ruských nalezišť. Vzhledem k tomu, že skupina Gazprom nezahájila program poskytování plynu uvedený v rozhodnutí C(2009) 4694, nebylo oněch nerezervovaných 50 % kapacity tohoto plynovodu nikdy využito, takže *a priori* bylo podle všeho využíváno pouze 50 % přepravní kapacity plynovodu OPAL.
- 8 Dne 13. května 2016 oznámila agentura BNetzA Komisi na základě článku 36 směrnice 2009/73 svůj záměr – v návaznosti na žádost podanou společnostmi Opal Gastransports GmbH & Co. KG (společnost provozující plynovod OPAL, dále jen „OGT“), OAO Gazprom a Gazprom Export LLC – změnit některá ustanovení výjimky udělené v roce 2009 pro úsek plynovodu OPAL provozovaný společností OGT.
- 9 Dne 28. října 2016 přijala Komise na základě čl. 36 odst. 9 směrnice 2009/73 rozhodnutí C(2016) 6950 final o přezkumu výjimky z požadavků na přístup třetích osob a regulaci sazeb udělené pro plynovod OPAL na základě směrnice 2003/55 (dále jen „napadené rozhodnutí“), které je určeno agentuře BNetzA. Postup upravený v článku 36 směrnice 2009/73 odpovídá postupu podle článku 22 směrnice 2003/55, který byl právním základem rozhodnutí C(2009) 4694 pozměněného napadeným rozhodnutím.
- 10 Komise ponechala v napadeném rozhodnutí výjimku z pravidel pro přístup třetích osob poskytnutou pro plynovod OPAL v úseku od vstupního bodu nacházejícího se u Greifswaldu po výstupní bod nacházející se v Brandově pro nejvýše 50 % kapacity, kterou již schválila ve svém rozhodnutí C(2009) 4694. Zbývajících 50 % kapacity v tomto úseku – dosud nevyužívaných, protože společnost Gazprom nezahájila program poskytování plynu – bylo naproti tomu uvolněno, to znamená podřízeno pravidlům o přístupu třetích osob. K tomuto uvolnění má dojít v podobě rozdělení přepravních kapacit, které je provozovatel plynovodu povinen přidělit v rámci transparentní a nediskriminační aukce.
- 11 Vzhledem k tomu, že toto nediskriminační a transparentní zpřístupnění přepravních kapacit, které byly takto uvolněny, může *de facto* vést i k jejich využívání společností Gazprom Export, zvýšila Komise limit navržený agenturou BNetzA týkající se propojovací kapacity typu FZK (*feste frei zuordenbare Kapazitäten*, volně přidělitelné pevné kapacity) ve výstupním bodě plynovodu, aby třetím osobám zajistila možnost skutečného přístupu k „uvolněným kapacitám“. Provozovatel plynovodu OPAL tudíž

bude v rámci aukce povinen zpřístupnit i jiným uživatelům než společnosti v dominantním postavení na českém trhu se zemním plynem propojovací kapacitu FZK v počátečním objemu 3,2 milionu kWh. Pokud se však během roční aukce ukáže, že je poptávka po kapacitě typu FZK ve výstupním bodě v Brandově vyšší než 90 % nabízené kapacity, je společnost OGT povinna zvýšit objem dostupné kapacity FZK během následující roční aukce o 1,6 milionu kWh. Dostupná kapacita FZK může mít v konečném měřítku objem 6,4 milionu kWh.

- 12 Komise vzhledem k stoupajícím nabídkám v aukci a s cílem zabránit přeplacení jakékoliv nabídky subjektem v dominantním postavení na českém trhu kromě toho zavedla dodatečnou podmínku, že takový subjekt může podat nabídku v rámci aukce pro kapacity FZK pouze ve výši základní ceny kapacit, což znamená, že nabídnutá cena nemůže v témže roce překročit průměrnou základní cenu regulovaného sazebníku pro přenosovou soustavu přepravující plyn z obchodní oblasti Gaspool v Německu do České republiky u srovnatelných produktů.
- 13 Agentura BNetzA dne 28. listopadu 2016 změnila v souladu s napadeným rozhodnutím výjimku udělenou provozovateli plynovodu OPAL jejím rozhodnutím ze dne 25. února 2009, přičemž se společností OGT uzavřela veřejnoprávní smlouva, která má podle německého práva platnost správního rozhodnutí.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 14 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 4. prosince 2016 podala žalobkyně, společnost PGNiG Supply & Trading GmbH, projednávanou žalobu.
- 15 Samostatným podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu téhož dne podala žalobkyně návrh na předběžné opatření, který byl zamítnut usnesením ze dne 21. července 2017, PGNiG Supply & Trading v. Komise (T-849/16 R, EU:T:2017:544). O nákladech řízení mělo být rozhodnuto později.
- 16 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 19. ledna 2017 podala Spolková republika Německo návrh na vstup vedlejšího účastníka do tohoto řízení na podporu návrhových žádání Komise; Rada Evropské unie tak učinila dne 16. února 2017, Evropský parlament dne 1. března 2017, společnost OGT dne 9. března 2017 a společnost Gazprom Export dne 22. března 2017.
- 17 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 28. února 2017 podala společnost Naftogaz Ukrajiny SA návrh na vstup vedlejšího účastníka do tohoto řízení na podporu návrhových žádání žalobkyně.
- 18 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 13. března 2017 předložila žalobkyně spis obsahující „doplňk“ k žalobě, ve kterém uplatnila nové důvody na podporu žaloby.
- 19 Ve vyjádření došlém soudní kanceláři Tribunálu dne 8. května 2017 vznesla Komise námitku nepřípustnosti doplňujícího spisu ze dne 13. března 2017.
- 20 Samostatným podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 21. března 2017 vznesla Komise námitku nepřípustnosti žaloby.
- 21 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 29. května 2017 předložila žalobkyně vyjádření k námitce nepřípustnosti.
- 22 Komise navrhuje, aby Tribunál:
 - odmítl žalobu jako zjevně nepřípustnou;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

- 23 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunal:
- zamítl námitku nepřipustnosti;
 - podpůrně přezkoumal otázku přípustnosti žaloby spolu s věcí samou;
 - zrušil napadené rozhodnutí;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 24 Podle čl. 130 odst. 1 jednacího řádu Tribunalu může Tribunal, požaduje-li to žalovaný, rozhodnout o nepřipustnosti, nedostatku pravomoci nebo nepříslušnosti, aniž by se zabýval věcí samou. Tribunal pokládá na základě písemností ve spise projednávanou věc za dostatečně objasněnou a rozhodne, aniž by pokračoval v řízení.
- 25 Na podporu své námitky nepřipustnosti Komise uvádí, že žalobkyni schází aktivní legitimace podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. Podle ní není napadené rozhodnutí nařizovacím aktem a žalobkyně se nedotýká ani bezprostředně ani osobně. Komise mimoto pochybuje o právním zájmu žalobkyně.
- 26 Napadené rozhodnutí je v souladu s čl. 36 odst. 9 směrnice 2009/73 určeno agentuře BNetzA. Žalobkyně, která je společností působící v oblasti dovozu a vývozu, skladování, prodeje a distribuce plynu a kapalných pohonných hmot, tedy není jeho adresátem a její legitimace pro podání žaloby se může zakládat pouze na druhé nebo třetí hypotéze čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.
- 27 Podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU může každá fyzická nebo právnická osoba za podmínek uvedených v prvním a druhém pododstavci tohoto článku podat žalobu proti aktům, které jsou jí určeny nebo které se jí bezprostředně a osobně dotýkají, jakož i proti nařizovacím aktům, které se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření.
- 28 Vzhledem k tomu, že žalobkyně v projednávané věci není adresátem napadeného rozhodnutí, může se její aktivní legitimace zakládat pouze na druhé nebo třetí hypotéze čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. Dále tedy bude postupně zkoumáno, zda se napadené rozhodnutí žalobkyně dotýká bezprostředně, zda se jí dotýká osobně a zda se jedná o nařizovací akt.

K otázce, zda je žalobkyně napadeným rozhodnutím dotčena bezprostředně

- 29 Komise tvrdí, že se napadené rozhodnutí nedotýká žalobkyně bezprostředně zejména proto, že nevyvolává přímé účinky na její právní postavení.
- 30 Žalobkyně tvrdí, že přímý dopad napadeného rozhodnutí na její právní postavení spočívá mimo jiné v tom, že narušuje její přístup k aukcím na kapacity plynovodu OPAL. Zdůrazňuje, že jak Komise, tak německé orgány tvrdí, že napadené rozhodnutí bude mít pro ni příznivé účinky, a z toho dovozuje, že se jí budou ve stejné míře bezprostředně dotýkat jeho nepříznivé dopady. Žalobkyně se navíc domnívá, že coby subjekt konkurující společností ze skupiny Gazprom, jejichž bezprostřední dotčení napadeným rozhodnutím je nesporné, musí být při uplatnění judikatury v oblasti státních podpor *per analogiam* i ona považována za bezprostředně dotčenou.

- 31 Podle ustálené judikatury podmínka bezprostředního dotčení vyžaduje, aby mělo dotčené opatření přímé účinky na právní postavení jednotlivce a neponechávalo žádnou posuzovací pravomoc adresátům tohoto opatření pověřeným jeho provedením, jež má čistě automatickou povahu a vyplývá výlučně z dotčené právní úpravy, aniž je třeba použít další zprostředkující právní předpisy. Tak je tomu i v případě, kdy je možnost adresátů nevyhovět aktu Evropské unie čistě teoretická a o jejich vůli vyvodit z tohoto aktu příslušné důsledky není žádných pochyb (viz rozsudek ze dne 5. května 1998, *Dreyfus v. Komise*, C-386/96 P, EU:C:1998:193, body 43 a 44 a citovaná judikatura).
- 32 Druhá z těchto podmínek, tj. podmínka, podle níž nesmí být adresátům ponechána posuzovací pravomoc, přitom v projednávané věci není splněna. Rozhodnutí národního orgánu, jímž se provádí napadené rozhodnutí, totiž nebylo automatické. Článek 36 směrnice 2009/73 neukládá agentuře BNetzA povinnost je provést, neboť mohla dle svého uvážení upustit od svého návrhu na změnu podmínek provozování plynovodu OPAL. Tato možnost agentury BNetzA nevyhovět napadenému rozhodnutí mimoto nebyla v projednávané věci čistě teoretická. V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, že Komise v napadeném rozhodnutí spojila svůj souhlas s opatřením navrženým agenturou BNetzA s dodatečnými podmínkami, jež šly nad rámec podmínek navržených agenturou BNetzA (viz body 11 a 12 výše). Agentura BNetzA tedy sice nemohla rozhodnout o změně podmínek provozování plynovodu OPAL bez zohlednění těchto dodatečných podmínek, nicméně mohla v rámci prostoru pro uvážení, který jí poskytoval § 28a EnWG, přehodnotit vhodnost přijetí opatření z hlediska těchto podmínek a případně od navrženého opatření upustit. Zadruhé byl postup na vnitrostátní úrovni zahájen žádostí podanou společností OGT provozující plynovod OPAL (viz bod 8 výše). Za těchto okolností měla společnost OGT možnost vzít svou žádost zpět, a zabránit tak tomu, aby bylo napadené rozhodnutí provedeno, ať již prostřednictvím rozhodnutí nebo smlouvy, považovala-li dodatečné podmínky stanovené Komisí za nepřiměřené či nevhodné.
- 33 Žalobkyně tedy nemůže být napadeným rozhodnutím dotčena bezprostředně ve smyslu judikatury citované v bodě 31 výše.
- 34 V tomto ohledu je třeba dodat, že i kdyby bylo možné se domnívat, že právní postavení žalobkyně bylo dotčeno, bylo tomu tak v důsledku vnitrostátních opatření přijatých agenturou BNetzA, přičemž je na žalobkyni, aby tato opatření případně napadla před vnitrostátním soudem s uplatněním námitek protiprávnosti napadeného rozhodnutí, a domohla se tak položení předběžné otázky za podmínek článku 267 SFEU (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 8. dubna 2008, *Saint-Gobain Glass Deutschland v. Komise*, C-503/07 P, EU:C:2008:207, bod 78).

K otázce, zda je žalobkyně napadeným rozhodnutím dotčena osobně

- 35 Komise tvrdí, že se napadené rozhodnutí nedotýká žalobkyně osobně.
- 36 Žalobkyně tvrdí, že je napadeným rozhodnutím dotčena osobně vzhledem k jejím zvláštním vlastnostem a specifickým okolnostem, které ji umožňují individualizovat způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát uvedeného rozhodnutí. V tomto ohledu zaprvé poukazuje na povahu trhu v oblasti vývozu plynu do Polska a trhu v oblasti přepravy plynu, zadruhé na újmu, která jí v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne, a zatřetí na oslabení svého konkurenčního postavení vůči skupině Gazprom.
- 37 Podle ustálené judikatury mohou jiné subjekty než adresáti rozhodnutí tvrdit, že jsou osobně dotčeny, pouze pokud je toto rozhodnutí zasahuje z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo z důvodu faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí (viz rozsudek ze dne 13. března 2008, *Komise v. Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, bod 70 a citovaná judikatura).

- 38 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že pokud se rozhodnutí dotýká skupiny osob, jež byly nebo mohly být známy v okamžiku přijetí tohoto aktu, a na základě kritérií, která jsou členům skupiny vlastní, mohou být tyto osoby tímto aktem osobně dotčeny coby patřící k omezenému okruhu hospodářských subjektů (viz rozsudek ze dne 13. března 2008, Komise v. Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, bod 71 a citovaná judikatura).
- 39 V tomto ohledu je třeba uvést, že se napadené rozhodnutí týká podmínek, za nichž musí společnost OGT coby provozovatel plynovodu OPAL zpřístupňovat třetím osobám plyn ve výstupním bodě plynovodu OPAL na českém území v Brandově. Pokud jde o žalobkyni, ta působí v oblasti uvádění zemního plynu na německý trh a jeho přepravy na tomto trhu a v oblasti vývozu plynu do Polska. Nelze zajisté vyloučit, že by změna podmínek provozování plynovodu OPAL mohla mít na tyto činnosti žalobkyně ekonomický dopad, zejména v návaznosti na zvýšení průtoku plynu přepravovaného tímto plynovodem.
- 40 V tomto ohledu se žalobkyně zaprvé obává výrazného zvýšení přepravní kapacity pro skupinu Gazprom a nižšího využití přepravní kapacity plynovodu Jamal-Evropa, který bude od roku 2020 přepravovat plyn z Ruska do Polska přes Bělorusko, či dokonce jeho úplného odstavení po roce 2022, což by posílilo dominantní postavení skupiny Gazprom a zároveň oslabilo její vlastní postavení na trhu. Zadruhé žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí vyvolá náhlé navýšení sazeb za přepravu plynu z německého trhu do Polska v návaznosti na pokles přepravy plynu plynovodem Jamal-Evropa, což omezí její možnosti uzavírat smlouvy o vývozu plynu z Německa do Polska. Zatřetí žalobkyně uvádí, že napadené rozhodnutí snižuje její konkurenceschopnost na velkoobchodním i maloobchodním trhu s plynem v Německu oproti podnikům propojeným se skupinou Gazprom. Začtvrté žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí bude mít vlivem zvýšení regulovaného využívání plynovodu OPAL za následek omezení, či dokonce vyloučení přístupu k plynovodu OPAL pro aktéry velkoobchodního trhu nepatřící do skupiny Gazprom, a to včetně žalobkyně.
- 41 Tato údajná újma však zaprvé zůstává z velké části spekulativní a každopádně závisí na celé řadě nejistých budoucích faktorů. To, zda nastanou následky, jež by mohly vyplynout z případného budoucího nižšího využívání přepravní kapacity plynovodu Jamal-Evropa od roku 2020, či dokonce z jeho úplného odstavení od roku 2022, tak závisí na otázce, zda smlouva o dodávkách mezi mateřskou společností žalobkyně a skupinou Gazprom bude obnovena či nikoli. I kdyby byla žalobkyně pro účely vyhodnocení důsledků napadeného rozhodnutí postavena na roveň své mateřské společnosti Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S. A., která je přední polskou společností v odvětví distribuce plynu, odpověď na tuto otázku závisí zejména na budoucí obchodní politice skupiny Gazprom, na budoucím konkurenčním postavení mateřské společnosti žalobkyně a na budoucím celkovém vývoji trhů s plynem. V současnosti ji tedy nelze spolehlivě předvídat.
- 42 Zadruhé žalobkyně neprokázala, že by údajná újma byla takové povahy, že by ji vymezovala vzhledem ke všem ostatním ekonomickým aktérům působícím v oblastech obchodování s plynem a přepravy, dovozu a vývozu plynu v Německu či Polsku, a že by ji takto individualizovala způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát napadeného rozhodnutí. I kdyby tedy bylo možné, že napadené rozhodnutí snižuje konkurenceschopnost žalobkyně na velkoobchodním a maloobchodním trhu s plynem v Německu oproti podnikům propojeným se skupinou Gazprom, muselo by se to dotknout všech ekonomických aktérů působících v tomto odvětví, a nikoli pouze žalobkyně. Pokud jde konečně o údajnou újmu vyplývající z toho, že v návaznosti na napadené rozhodnutí by byl přístup konkurentů skupiny Gazprom k plynovodu OPAL omezen, či dokonce vyloučen, je třeba uvést – mimo skutečnost, že by se taková újma týkala rovněž ostatních ekonomických aktérů působících v daném odvětví – že toto tvrzení není skutkově podložené.
- 43 Konkrétně je nesprávné tvrzení žalobkyně, že „jelikož byla [napadeným rozhodnutím] zavedena pro plynovod OPAL dodatečná výjimka z použití [zásady přístupu třetích osob], změnilo se právní postavení žalobkyně tak, že nebude mít volný přístup k tomuto plynovodu v rozporu se zásadami vnitřního trhu s plynem stanovenými směrnicí 2009/73“. Je totiž třeba uvést, že právě v rámci tohoto původního

režimu výjimky schváleného rozhodnutím C(2009) 4694 (viz body 3 a 4 výše) neměla žalobkyně žádný volný přístup k plynovodu OPAL, protože uvedený režim vylučoval všechny přepravní kapacity tohoto plynovodu mezi Greifswaldem a Brandovem z působnosti pravidel přístupu třetích osob. Podle napadeného rozhodnutí má být naproti tomu 50 % kapacity na uvedeném úseku uvolněno pro přístup třetích osob prostřednictvím transparentní a nediskriminační aukce (viz bod 10 výše), takže i další podniky, včetně žalobkyně, budou mít možnost kapacity získat. Na rozdíl od tvrzení žalobkyně tedy napadené rozhodnutí nezavádí dodatečnou výjimku, nýbrž naopak zčásti ruší stávající výjimku.

- 44 Žalobkyni mimoto nelze považovat za součást skupiny osob, jež byly nebo mohly být známy v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí a na základě kritérií, která jsou členům skupiny vlastní, ve smyslu judikatury citované v bodě 38 výše. Příslušnost k údajnému uzavřenému okruhu aktérů na trhu v oblasti obchodování s plynem a jeho přepravy v Německu, na niž žalobkyně poukazuje, totiž nemůže žalobkyni individualizovat ve vztahu k podmínkám provozování plynovodu OPAL přepravujícího plyn přes Německo do České republiky, tak jak byly stanoveny napadeným rozhodnutím. Pro úplnost je třeba ve shodě s Komisí poukázat na to, že žalobkyně neuvedla totožnost, a dokonce ani počet členů, kteří jsou podle ní součástí této skupiny.
- 45 Argumentuje-li žalobkyně svou účastí v řízení před agenturou BNetzA, stačí poznamenat, že skutečnost, že žalobkyně zaslala dopisy agentuře BNetzA v souvislosti s řízením na vnitrostátní úrovni, jež předcházelo oznámení ze dne 13. května 2016, sama o sobě nedovoluje se domnívat, že se žalobkyně účastnila řízení, jež předcházelo přijetí napadeného rozhodnutí a které proběhlo na úrovni Unie.
- 46 Proto je nutno určit, že žalobkyně není napadeným rozhodnutím dotčena osobně.

K otázce, zda je napadené rozhodnutí nařizovacím aktem

- 47 Komise tvrdí, že napadené rozhodnutí coby individuální akt není aktem nařizovacím ve smyslu třetí hypotézy čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.
- 48 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí vyvolává účinky vůči kategorii osob vymezených pouze povahou činností, které provozují. Vzhledem k tomu, že schází jakákoli individualizace vůči široké kategorii hospodářských subjektů na plynárenském trhu, je podle ní toto rozhodnutí obecně závazné a abstraktní.
- 49 Podle judikatury je třeba k určení rozsahu působnosti daného aktu zjistit, zda se akt osobně dotýká určených subjektů. V tomto ohledu se unijní soud nemůže spokojit s oficiálním označením aktu, ale musí především zohlednit jeho předmět a obsah (rozsudek ze dne 14. prosince 1962, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes a další v. Rada, 16/62 a 17/62, EU:C:1962:47, s. 901, 918). Rozhodnutí, které je určeno členskému státu, je tedy obecně závazné, pokud se uplatní v objektivně vymezených situacích a vyplývají z něj právní účinky vůči kategoriím osob vymezených obecně a abstraktně [v případě režimu podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. 2003, L 275, s. 32; Zvl. vyd. 15/07, s. 631) viz usnesení ze dne 8. dubna 2008, Saint-Gobain Glass Deutschland v. Komise, C-503/07 P, EU:C:2008:207, bod 71].
- 50 V projednávané věci se napadené rozhodnutí, jak vyplývá z jeho článku 1, omezuje pouze na to, že schvaluje – s výhradou jistých úprav – změnu rozhodnutí o vynětí ze dne 25. února 2009 navrženou agenturou BNetzA dne 13. května 2016. Tato změna prvotního rozhodnutí o vynětí, k níž došlo dne 28. listopadu 2016 (viz bod 13 výše), má za cíl změnit prostřednictvím určitých podmínek vynětí plynovodu OPAL z působnosti jistých ustanovení směrnice 2009/73. Napadené rozhodnutí se tedy týká pouze individuálního a vymezeného případu, a to podmínek provozování části kapacity

plynovodu OPAL společností OGT. Zejména je třeba uvést, že případné ekonomické dopady, jež by toto rozhodnutí mohlo vyvolat ve vztahu k jiným aktérům v odvětví přepravy plynu a obchodním s ním, než je společnost OGT, nejsou právními účinky vůči kategorii osob vymezených obecně a abstraktně ve smyslu judikatury citované v bodě 49 výše.

- 51 Žalobkyně mimoto uvádí, že napadené rozhodnutí se „svou povahou blíží rozhodnutí v oblasti [státních] podpor“ a že Tribunál dospěl k názoru, že „rozhodnutí v oblasti [státních] podpor je obecně závazné“, i když má jen jediného adresáta.
- 52 K odmítnutí tohoto tvrzení stačí uvést – aniž je nutné se vyslovovat k tomu, že se napadené rozhodnutí svou povahou údajně blíží rozhodnutí v oblasti státních podpor – že v judikatuře, na niž poukazuje žalobkyně, Tribunál nekonstatoval obecně, že jsou rozhodnutí v oblasti podpor obecně závazná. S odkazem na ustálenou judikaturu naopak toto konstatování podmínil skutečností, že se takové rozhodnutí uplatní v objektivně vymezených situacích a vyplývají z něj právní účinky vůči určité kategorii subjektů vymezených obecně a abstraktně (rozsudek ze dne 15. září 2016, Ferracci v. Komise, T-219/13, EU:T:2016:485, bod 52). Jak přitom bylo uvedeno v bodě 50 výše, v projednávané věci tomu tak není.
- 53 Proto na rozdíl od tvrzení žalobkyně nemůže být napadené rozhodnutí obecně závazným aktem, a tudíž není nařizovacím aktem ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.
- 54 Dále je třeba připomenout, že pojem „právní akty s obecnou působností [nařizovací akty], které [se bezprostředně týkají dané fyzické nebo právnické osoby] a nevyžadují přijetí prováděcích opatření“, ve smyslu třetí hypotézy čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU je nutno vykládat ve světle cíle tohoto ustanovení, kterým je, jak vyplývá z historie jeho vzniku, zabránit tomu, aby byl jednotlivec, jehož právní postavení je aktem přesto přímo změněno, zbaven účinné soudní ochrany, pokud jde o tento akt. Ve světle tohoto účelu však má být třetí hypotéza čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU použita pouze tehdy, jestliže napadený akt sám o sobě, tedy nezávisle na jakémkoli prováděcím opatření, mění právní postavení žalobce. Pokud tomu tak není, je následně toto zjištění dostačující k učinění závěru, že nelze použít třetí hypotézu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, a to aniž by bylo v tomto případě nutné ověřit, zda tento akt vyžaduje přijetí prováděcích opatření vůči žalobci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. července 2015, Federcoopesca a další v. Komise, T-312/14, EU:T:2015:472, body 27 až 43).
- 55 V projednávané věci by přitom k případnému zásahu do práv žalobkyně, na něž tato poukazuje, došlo v důsledku prováděcího opatření, jež tvoří smlouva mezi agenturou BNetzA a společností OGT jakožto provozovatelem plynovodu OPAL.
- 56 Proto se třetí hypotéza čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU v souladu s judikaturou citovanou v bodě 54 výše nepoužije.
- 57 Z toho plyne, že je třeba žalobu odmítnout jako nepřijatelnou, aniž je nutné se vyslovovat k přípustnosti doplňujícího spisu předloženého žalobkyní dne 13. března 2017.

K návrhům na vstup vedlejšího účastníka do řízení

- 58 V souladu s čl. 142 odst. 2 jednacího řádu je vedlejší účastenství závislé na sporu mezi hlavními účastníky řízení a stává se bezpředmětným zejména tehdy, je-li žaloba prohlášena za nepřijatelnou.
- 59 Proto již není třeba rozhodovat o návrzích Spolkové republiky Německo, Parlamentu, Rady a společností Naftogaz Ukrajiny, OGT a Gazprom Export na vstup vedlejšího účastníka do řízení.

K nákladům řízení

- 60 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 61 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné rozhodnout, že posledně uvedená ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.
- 62 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu nesou členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady řízení. Spolková republika Německo tedy ponese vlastní náklady řízení o předběžném opatření.
- 63 Článek 144 odst. 10 jednacího řádu dále stanoví, že skončí-li hlavní řízení před rozhodnutím o návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení, ponесou navrhovatel i hlavní účastníci řízení vlastní náklady řízení související s návrhem na vstup vedlejšího účastníka do řízení.
- 64 V projednávané věci tedy žalobkyně, Komise, Spolková republika Německo, Parlament, Rada a společnosti Naftogaz Ukrajiny, OGT a Gazprom Export ponесou vlastní náklady řízení související s návrhy na vstup vedlejšího účastníka do řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (první senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se odmítá jako nepřípustná.**
- 2) **O návrzích na vstup vedlejšího účastníka do řízení již není třeba rozhodovat.**
- 3) **Společnost PGNiG Supply & Trading GmbH ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.**
- 4) **Spolková republika Německo ponese vlastní náklady řízení o předběžném opatření.**
- 5) **Společnost PGNiG Supply & Trading, Komise, Spolková republika Německo, Evropský parlament, Rada Evropské unie a společnosti Naftogaz Ukrajiny SA, OPAL Gastranspоrt GmbH & Co. KG a Gazprom Export LLC ponесou vlastní náklady řízení související s návrhy na vstup vedlejšího účastníka do řízení.**

V Lucemburku dne 14. prosince 2017.

Vedoucí soudní kanceláře
E. Coulon

Předsedkyně
I. Pelikánová